

EURÓPSKA ASOCIÁCIA SUDCOV

VYHLÁSENIE

o

NEZÁVISLOSTI SUDCOV

v

SLOVINSKU

1. Európska asociácia sudcov (EAJ) na svojom zasadnutí 26. apríla 2024 vo Varšave so znepokojením konštatovala súčasnú situáciu v Slovenskej republike, pokiaľ ide o porušovanie základných princípov nezávislosti súdnictva a delby moci.
2. Slovinská asociácia sudcov (SAJ) informovala EAJ, že slovinský ústavný súd vo svojom rozhodnutí z 1. júna 2023 (U-I 772/2021) konštatoval, že predpisy upravujúce platy sudcov v Slovinsku sú v rozpore s ústavou, pretože tieto platy sú také nízke, že porušujú zásady nezávislosti súdnictva a delby moci. Ústavný súd preto určil orgánom šesťmesačnú lehotu na nápravu tohto porušenia ústavy, pričom zohľadnil, že zákonodarca a vláda si boli predmetného problému vedomí už dlhší čas. Táto lehota uplynula 3. januára 2024 bez toho, aby boli prijaté akékoľvek opatrenia na nápravu, a vláda a Národné zhromaždenie naďalej ignorujú rozhodnutie ústavného súdu.
3. EAJ zdôrazňuje, že účinný výkon súdnych rozhodnutí vyplývajúci z ich záväznosti je základným prvkom právneho štátu. Samotná koncepcia nezávislého súdu stanovená v článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach uznáva, že súd má právomoc prijať záväzné rozhodnutie, ktoré nepodlieha žiadnej zmene, schváleniu alebo ratifikácii zo strany nesúdneho orgánu. Pokiaľ ide najmä o výkon rozhodnutí ústavných súdov, ich konečný a záväzný charakter vyplýva z nadradenosti ústavy.¹ Tieto rozsudky musia rešpektovať všetky verejné orgány a jednotlivci. Nerešpektovanie rozsudku ústavného súdu znamená nerešpektovanie samotnej ústavy.
4. Okrem toho EAJ zdôrazňuje, že náležité odmeňovanie sudcov je základným prvkom nezávislého súdnictva a právneho štátu. Odmeňovanie sudcov *by malo zodpovedať ich*

¹ Stanovisko Benátskej komisie k zákonu zo 16. októbra 2015, ktorým sa mení ústavný zákon č. 2/1979 o Ústavnom súde Španielska, prijaté Benátskou komisiou na jej 110. plenárnom zasadnutí (Benátky, 10. - 11. marca 2017), bod 8.

povolaniu a zodpovednosti a malo by byť dostatočné na to, aby ich chránilo pred podnetmi, ktorých cieľom je ovplyvniť ich rozhodnutia. ² Tieto zásady sú uznané vo viacerých ďalších normotvorných dokumentoch ³ a sú obsiahnuté v ustálenej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, a preto sú záväzné pre všetky členské štáty Európskej únie. ⁴

5. Ako vyhlásil slovinský ústavný súd, nevyvážený a nedostatočný stav odmeňovania sudcov v Slovinsku nespĺňa vyššie uvedené zásady a požiadavky. EAJ ďalej zdôrazňuje, že je povinnosťou štátu primerane personálne zabezpečiť súdnictvo potrebnými zdrojmi. ⁵

6. EAJ preto naliehavo vyzýva slovinskú vládu a Národné zhromaždenie, aby bezodkladne vykonali rozhodnutie Ústavného súdu Slovinska a zabezpečili primerané materiálne podmienky pre nezávislú prácu sudcov, čím by sa ukončilo súčasné porušovanie zásad nezávislosti súdnictva a delby moci v demokratickej spoločnosti.

² Rada Európy: Odporúčanie CM/Rec (2010) 12 Výboru ministrov členskými štátmi o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť, bod 54.

³ Magna charta sudcov CCJE, zásada 7; stanovisko CCJE č. 1 ods. 61; Všeobecná charta sudcu čl. 8 et al.

⁴ Veľká komora vo svojich prelomových rozhodnutiach vo veci Associação Sindical dos Juizes Portugueses uviedla: „Rovnako ako ochrana pred odvolaním z funkcie členov dotknutého orgánu (...), aj poberanie odmeny týmito členmi na úrovni zodpovedajúcej významu funkcií, ktoré vykonávajú, predstavuje záruku nevyhnutnú pre nezávislosť súdnictva.“ Rozsudok z 27. februára 2018 vo veci C64/16 Associação Sindical dos Juizes Portugueses, body 44 a 45; pozri tiež: Rozsudok zo 7. februára 2019 vo veci C-49/18 Carlos Escribano Vindel, bod 66.

⁵ Rada Európy: Odporúčanie CM/Rec (2010) 12 Výboru ministrov členskými štátmi o sudcoch: nezávislosť, efektívnosť a zodpovednosť, body 33, 35.